

Zemědělská škola

PŮDOHOSPODÁRSKA

5

85. ROČNÍK
LEDEN 2023

samo

SE TO NEUDĚLÁ

#1301600

edi to rial

Michal Petřík
editor

K lednu tradičně patří i přání do nového roku. Proto vám, milé čtenářky a milí čtenáři, přeji, ať letos nedopadnete jako sedláci u Chlumce. Stačí k tomu málo. Nejen v tomto roce byste měli kriticky myslet, vzdělávat se a ověřovat si zdroje informací. Protože i sedláci u Chlumce nedopadli dobře především kvůli tomu, že uvěřili jedné z prvních českých fám.

Venkovem se na počátku 70. let 18. století šířil nejen rozsáhlý hladomor, ale také pověsti o tzv. zlatém patentu, který má zrušit nevolnictví a informace o něm vrchnost zatajuje. Poddaní na chlumeckém panství vzali tuto falešnou zprávu smrtelně vážně. Chopili se nářadí, které měli po ruce a vyrazili na panské úřady, aby donutili vrchnost zveřejnit utajovaný „zlatý patent“. *Písemnost ode pána vrchního žádali, aby prý dle onoho v létu 1772 na svobodu daného patentu - kterýž však žádný nikdy daný nebyl - hned písemně jim dal, že od hodiny nechce víc roboty řídit, ani jaké jiné platy krom kontribuce na poddaných žádati.* (František Jan Vavák, kronikář a rychtář Milčic)

Sedláci však nechtěli uvěřit, že patent neexistuje a mnozí z nich za to v následné gradaci povstání bohužel zaplatili životem.

Fámám se od té doby říká různě - dezinformace, konspirační teorie, fake news - ale jejich podstata se během staletí nezměnila. Ještě nikdy nepřinesly nikomu nic dobrého. V tomto roce se tedy vyvarujte jejich konzumaci i jejich pěstování. Naopak snažte se svými vědomostmi zabránit šíření tohoto škůdce z trolích farem. Uvidíte, že teprve pak budete mít šťastný nový rok na Zemi, která opravdu není placatá.

leden 2023 +obsah

04

FAKTA

Odlehčená a nenáročná minutka na rozjezd. Zajímavé informace, které z vás udělají menší zemědělskou encyklopedii.

06

PŘÍBĚH

V novém čísle, nový příběh! Zjistěte, kdo si také vybral zemědělku... a dobře udělal :) Tentokrát speciální dvojrozhovor.

10

ANGLIČTINA

Objevujeme zemědělské školy po celém světě. V lednu vrážíme pod zasněžené rakouské Alpy. Využijte náš text ke zlepšení v angličtině.

12

CESTOVÁNÍ

Jedeme na další virtuální výlet! Protože je zima, tak až za polární kruh.

20

AKTIVITY ŠKOL

Co je nového na zemědělských školách? O tom je rubrika Aktivity škol. Tentokrát se podíváme do školy v Hradci Králové.

>5/85

vydává

Ústav zemědělské ekonomiky a informací,
Mánesova 1453/75
120 00, Praha 2

editor

Michal Petřík

e-mail

petrik.michal@uzei.cz

telefon

+420 222 000 381

design

Ginger & Fred

www

zemedelskaskola.cz

18

KALENDÁŘ

Dlouhé večery lákají k návštěvě akcí, tak nahlédněte, co a kde na vás čeká.

28

ZEMĚDĚJSTVÍ

Nové informace pro odborníky na svých místech a především na místech vzdělávacích a vědeckých.

REKORDNĚ RYCHLÝ TRAKTOR VHODNÝ NA POLNÍ LETIŠTĚ

U polních operací je důležitá i rychlost přesunů a žádný jiný stroj na světě vám ji nenabídne tolik, jako speciálně upravený kolový traktor vyvinutý inženýry JCB. No, přízněji se si, že tento traktor se na pole moc často nepodívá. Jediným posláním tohoto neobvyklého konstruktérského díla je být nejrychlejším traktorem světa. Mluvíme totiž o druhé generaci speciálního traktoru, kterou motocyklový závodník Guy Martin rozjel v roce 2019 na rychlost 217,6 km/h. K pohonu byl použit vyladěný motor Dieselmex s objemem 7,2 litrů a šestiválcovou konstrukcí, jenž produkoval masivních 1 016 koní a 2 500 Nm. Rekord nejrychlejšího traktoru světa je atraktivní sám o sobě, ale zároveň je zajímavý i celý proces výroby tohoto zemědělského „závoďáku.“ Britský výrobce JCB totiž s novým strojem nakládal skutečně jako se závodním prostředkem, což dokládá především jeho design. Již na první pohled je jasné, že nejde o žádný běžný traktor.

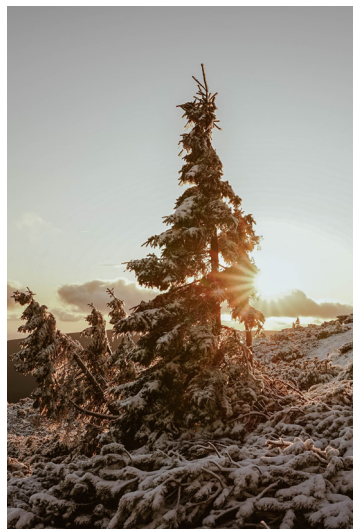
PÍSEK MÁ BUDOUCNOST

Den Země je každoroční celosvětová událost organizovaná 22. dubna a zaměřená na propagaci a podporu ochrany životního prostředí. Ale už o den dříve, tedy v pátek 21. 4. v Městské knihovně představí žáci píseckých středních škol dlouhodobé projekty, které plánují realizovat právě v souvislosti s letošním dnem naší planety. Středoškoláci přišli například s nápadem, že by ve městě mohli zasadit studentský strom a květinový záhon. Žáci lesnické školy mají v plánu zorganizovat dvoudenní ekologický kurz a pracovat v lese, k čemuž chtějí přizvat i žáky a kamarády ze zdravotnických oborů. Dále plánují představení nové naučné stezky Hůrka. Střední zemědělská škola se chce věnovat dvěma projektům. Žáci se chystají zmapovat složení vody v řece Otavě a spolu se zdravotnickou školou se chtějí zaměřit na zjišťování výskytu léčiv ve vodě.

COOLTURA

V tábořské městské galerii U Radnice otevřeli novou výstavu. V hlavní roli na obrazech Terezy Liškové vystupuje pole a krajina. Výstavu nazvala Zemědělská epopej aneb krajina mého domova. Tereza Lišková, absolventka Fakulty umění a designu Ladislava Sutnara v Plzni, se ve své tvorbě dlouhodobě věnuje tématu zemědělství a krajiny. Soustředění tvorby na téma zemědělských prací je v současném malířství jev spíše zřidkavý. Autorka tím ale navazuje na velmi bohatou a dlouhou malířskou tradici. Ve svých plátech zachycuje práce na poli od setí až po sklizeň. V cyklu se také snažila zachytit co největší množství plodin. Ke zvolenému tématu má blízko díky svým rodičům, neboť jak sama říká, fascinuje ji jejich píle a vytrvalost, se kterou se své práci věnují. Autorku díky rodinnému zázemí odjakživa fascinovala pole jako symbol vesnice a svobody. Většina cyklu vznikala přímo v plenéru, kdy od jara až po podzimu byla malířka vystavena všem přírodním živlům. Zajímavým zpestřením pro ni byla setkání se zemědělci-sousedy, kteří se rádi stavovali na kus řeči nebo jí nosili jídlo. V sobotu 11. února od 14 hodin se koná v galerii U Radnice komentovaná prohlídka výstavy s autorkou. Výstava potrvá do 12. března.

VÍCE ZPRÁV
ZE ZEMĚDĚLSKÝCH
OBORŮ
NAJDETE TAKÉ
NA NOVÉM PORTÁLU
WWW.AGRONAVIGATOR.CZ

VÍTE, ŽE...

benešovská zemědělkyně se nově může pochlubit označením COOL SCHOOL? Oceněním se může pochlubit díky vítězství svého týmu ve finále stejnojmenné soutěže COOL SCHOOL II. Úkolem soutěžících bylo připravit návrh na vylepšení školy. Benešovský tým vybojoval prvenství díky projektu „K rostlinám o kousek blíž“, během něhož vznikla fotogalerie rostlin ze školních chodeb a štítky s QR kódy a popisem v Braillově písmu, které odkazují na databázi na webu školy. Štítky navrhovaly samy studentky a postupně je tisknou i na 3D tiskárně.

ZAJÍMAWÉWÉWÉ

Rubrika ZAJÍMAWÉWÉWÉ pravidelně přináší tipy na internetové stránky, které se vyplatí navštívit či rovnou dlouhodobě sledovat. Jak lze v naší krajině odpovědně, konkurenceschopně a zároveň k přírodě blízkým způsobem zemědělsky hospodařit a vyrábět potraviny? To mohli dnes poznat účastníci konference Pestrá krajina, kterou již počtvrté pořádá Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR) v aule na České zemědělské univerzitě v Praze. V jejím průběhu bylo vyhlášeno pět členských farem této stavovské organizace, které byly oceněny v programu Pestrá krajina 2022. Akce se konala pod záštitou ministra zemědělství Zdeňka Nekuly a Ministerstva životního prostředí. Program ASZ ČR Pestrá krajina představuje ve veřejném prostoru sedláky z rodinných farem, kteří nad rámec svých povinností realizují v krajině řadu přírodně prospěšných opatření, jako jsou např. remízky, aleje, drobné vodní nádrže, zkrátka hospodaří zodpovědným způsobem ke krajině a půdě, produkují kvalitní lokální potraviny a celkově pozitivně ovlivňují své okolí. I za rok 2022 vybrala hodnotitelská komise složená z řady uznávaných odborníků na životní prostředí farmy, jejichž podnikání a činnosti jsou velmi pestré a inspirující. Pokud vás výše zmíněné způsoby hospodaření a vytváření pestré krajiny oslovily, tak vám v naší rubrice přinášíme upravený záznam z konference.

Príroda *

VE DVOU SE TO LÉPE TÁHNE

TEXT MICHAL PETŘÍK | FOTO ARCHIV VÍTKA A TERKY

BAVÍ VÁS POBYT V PŘÍRODĚ? MÁTE Kladný VZTAH KE ZVÍŘATŮM? ZAJÍMÁTE SE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ? LÁKÁ VÁS MODERNÍ TECHNIKA A PRACUJETE RÁDI S NOVÝMI TECHNOLOGIEMI? DŮVODŮ, PROČ SI VYBRAT ZEMĚDĚLSKÝ OBOR JE CELÁ ŘADA. PŘINÁŠÍME PROTO SERIÁL ROZHOVORŮ SE ŽÁKY A ABSOLVENTY STŘEDNÍCH ZEMĚDĚLSKÝCH ŠKOL, KTEŘÍ SE S NÁMI PODĚLÍ NEJEN O TO, PROČ SI VYBRALI SVŮJ OBOR, ALE TAKÉ O SPOUSTU DALŠÍCH INFORMACÍ ZE ŽIVOTA NA „ZEMĚDĚLCE“. V TOMTO ČÍSLE SE VYDÁVÁME ZA VÍTKEM A TERKOU ZE STŘEDNÍ ŠKOLY ZAHRADNICKÉ A ZEMĚDĚLSKÉ A. E. KOMERSE V DĚČÍNĚ - LIBVERDĚ. VÍTEK JE ABSOLVENTEM OBORU AGROPODNIKÁNÍ, TERKA JE PAK VE 4. ROČNÍKU STEJNÉHO OBORU.

*PŘÍBĚH

PROČ JSTE SI VYBRALI PŘÁVĚ ZEMĚDĚLSKÝ OBOR?

Vítek: V zemědělství vyrůstám od mala. Od školky jsem se vozil v traktoru. Čím jsem byl starší, tím víc mě zemědělství zajímalo a věnoval jsem se mu. Při výběru střední školy jsem měl jasno - zemědělník (u nás přezdívaná "Hnojárna").

Terka: Stejně jako můj přítel jsem vyrůstala v zemědělství, ke kterému mě přivedl můj tatínek. Rozhodování tedy bylo jasné.

JE VE VAŠEM OKOLÍ ZÁJEM O ABSOLVENTY TĚCHTO OBORŮ?

Vítek: Problém dnešní doby je, že mnoho studentů, kteří jdou na zemědělníku, nemají celkově zájem o zemědělství. Druhá stránka je, že tady u nás na severu (konkrétně Děčínsko) je zemědělství jiné než třeba na Vysočině. Shrnu bych to tak, že o absolventy by na nějakých velkých farmách nebo družstvech zájem byl, ale velký zájem ze strany absolventů není, protože většinou mají vlastní

hospodářství.

Terka: Souhlasím s Vítkem.

CO TĚ NEJVÍCE BAVILO VE ŠKOLE?

Vítek: Obecně moji kamarádi se kterými jsem se poznal, tímto vás zdravím. Pokud to mám brát podle předmětů, tak určitě pěstování a ochrana rostlin, mechanizace a chov.

Terka: Mám radši praktické hodiny než ostatní předměty.

PŘIPRAVILA VÁS ŠKOLNÍ PRAXE DOSTATEČNĚ NA REÁLNÉ PODMÍNKY PO ŠKOLE?

Terka: Ne, nejvíce mě naučil můj tatínek a praxe na naší rodinné farmě.

Vítek: Souhlasím s Terkou. Z praxí na škole jsem spíše viděl, jak se to dělat nemá, než naopak. Obvykle mě praxe vůbec ne bavila, jelikož jsem měl pocit, že to s mým oborem nemá žádné dočínění.

(08)

*PŘÍBĚH

NA CO SE NEJVÍCE TĚŠÍTE V RÁMCÍ BUDOUCÍHO UPLATNĚNÍ? NA PRÁCI VENKU, DOBRÝ KOLEKTIV, PRÁCI S MODERNÍMI TECHNOLOGIEMI?

Terka: Těším se na jízdy traktorem, sklízecí mlátičkou a celkově práci na čerstvém vzduchu.

Vítek: Lákají mě nové - moderní technologie, nové pracovní zkušenosti, nové metody v zemědělství.

ZÍSKALI JSTE NA ŠKOLE NĚJAKÉ CERTIFIKÁTY, KTERÉ UPLATNÍTE PŘI SVĚM POVOLÁNÍ?

Terka: Zatím ne.

Vítek: Bohužel ne, kvůli Covidu jsme tuto možnost neměli.

PŘEMÝŠLELI JSTE O VLASTNÍM PODNIKÁNÍ? CO BY PŘÍPADNĚ HRÁLO ROLI V TOMTO ROZHODOVÁNÍ?

Terka: Jasně, po dokončení střední školy mám plány na založení vlastního podnikání v oboru živočišné výroby.

Důvodem mého rozhodnutí je, že mám větší vztah ke zvířatům než k rostlinné výrobě.

Vítek: Ano, také jsem přemýšlel, když jsem byl mladší, ale bohužel jsem neměl prostředky na realizaci svých plánů. Momentálně plánujeme rozjet živku s přítelkyní.

ZEMĚDĚLSTVÍ JE NÁROČNÁ PRÁCE, KTERÁ MÁ ALE SPOUSTU POZITIV, PO KTERÝCH SI STÝSKAJÍ ZAMĚSTNANCI V JINÝCH OBORECH. MNOHO ZEMĚDĚLCŮ ZMIŇUJE HLAVNĚ POBYT VENKU V PŘÍRODĚ. NAPADÁ VÁS JEŠTĚ NĚCO DALŠÍHO?

Vítek: Souhlasím s pobytem venku na čerstvém vzduchu, také bych ale rád zmínil různorodost práce v zemědělství v každém z ročních období.

Terka: Oceňuji klid při práci, čas na přemýšlení a někdy beru práci i jako odpočinek.

(09)

*PŘÍBĚH

PRÁCE V ZEMĚDĚLSTVÍ JE NĚKDY VE SPOLEČNOSTI NEDOSTATEČNĚ OCEŇOVÁNA. V POSLEDNÍCH LETECH VŠAK PRESTÍŽ TOHOTO ODVĚTVÍ STOUPÁ, ZVLÁŠTĚ U ZEMĚDĚLCŮ, KTEŘÍ HOSPODAŘÍ V SOULADU S PŘÍRODOU. JAK VNÍMÁTE POHLED NA ZEMĚDĚLSKÝ OBOR VE SVÉM OKOLÍ?

Terka: Naše farma je oceňována vždy dobře a tudíž jsem nad tím nikdy neuvažovala.

Vítek: Potkal jsem hodně různých lidí s různými názory, ať už kladnými či zápornými. Ti, kteří k zemědělství nemají absolutně žádný vztah, tak budou mít vždy negativní názory a budou zemědělce brát jako podřadné zaměstnání.

KRAJINA A PŮDA ČELÍ ŘADĚ TLAKŮ, MEZI KTERÉ PATŘÍ ZNEČIŠTĚNÍ ZE ZEMĚDĚLSTVÍ,

ZASTAVOVÁNÍ PŮDY, NÍZKÁ OZMANITOST PLODIN, EROZE PŮDY A EXTRÉMNÍ SUCHA SPOJENÁ SE ZMĚNOU KLIMATU. MYSLÍTE, ŽE JE MEZI ZEMĚDĚLCI ZNÁT VĚTŠÍ PŘÍKLON K UDRŽITELNÉMU HOSPODAŘENÍ?

Vítek: Upřímně bych trochu změnil znění otázky - místo krajiny a půdy bych nahradil zemědělci... A proč? Jelikož hlavně půda je to nejcennější co zemědělec může mít, tak by měl zajistit pro půdu a rostliny dostatečně dobré podmínky pro co největší výnos. Pak jsou tady další problémy, jako je třeba zastavování půdy solárními panely. Za mě je tohle dost špatně a zbytečně přicházíme o drahocennou půdu. Pokud chci solární panely, tak ať jsou na střechách domů, kravinů, hal, apod..., ale ne na orné půdě. Zemědělci se musí přizpůsobit přírodě a změně klimatu, pokud chtějí mít dobré a uspokojující

*PŘÍBĚH

výnosy. Může se jednat o změny v přípravě půdy, setí, načasování, apod... Právě v těchto "nepříznivých" podmínkách se poznají opravdoví zemědělci, zda tomu zemědělství opravdu rozumí či nikoliv. Zmínil jste zde znečištění (předpokládám půdy), na to odpovím jednou větou: bez chemie a průmyslových hnojiv by zemědělci nedocílili takových výnosů jako bez nich, takže bez těchto přípravků a hnojiv by to nešlo. Tím ale neshazuji organická hnojiva, která jsou stejně potřebná jako anorganická.

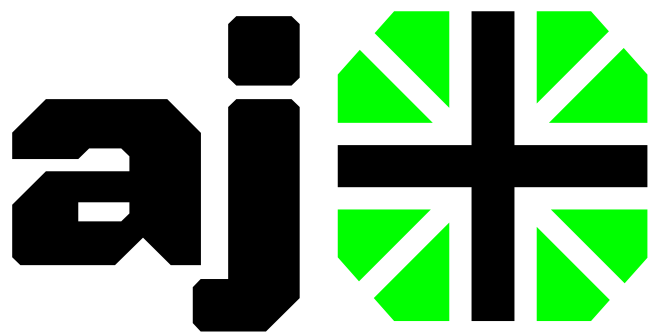
Terka: Souhlasím s Vítkem.

MÁTE NĚJAKÝ VZKAZ NEBO MYŠLENKU, KTEROU

BYSTE CHTĚLI PŘEDAT (ZEMĚDĚLSKÉMU) SVĚTU?

Terka a Vítek: Zemědělství je velmi náročná a vysilující práce, která je neodmyslitelnou součástí našich životů. Jen chceme hlavně poděkovat všem zemědělcům za jejich tvrdou práci. Poté si také zaslouží poděkování fanoušci zemědělství a také fotografové zemědělské techniky.

DÍKY MOC ZA SKVĚLÝ ROZHOVOR A PŘEJI VÁM OBĚMA HODNĚ ŠTĚSTÍ VE SPOLEČNÉM FARMAŘENÍ I ŽIVOTĚ :)

STŘEDNÍ ZEMĚDĚLKA U JIŽNÍCH SOUSEDŮ

TEXT WIKIMEDIA, HBLA Ursprung

Höhere Bundeslehranstalt für Landwirtschaft (HBLA Ursprung), based in Salzburg, Austria, is a dedicated provider of high-quality secondary education focused on the fields of agriculture and environmental engineering. As a residential school, students from all over Austria come to Ursprung to study for five or three years, respectively. We are committed to creating a unique and rich learning environment for our students, characterised by a culture of inclusion, mutual respect, tolerance, innovation and inspiration.

For the past five decades HBLA Ursprung has been educating young people from across Austria and while much has changed, the essence of school life in Ursprung has remained the same. Our primary aim is to encourage young girls and boys to be inquiring, tolerant and positive individuals with an independent mind and strong skills in the fields of agriculture and environmental engineering. We aim to give our students proficient knowledge and multiple practical skills without weighting social activities and respect for each other to any lesser degree. Our educational concept is based on progressive teaching and takes on a holistic approach allowing us to combine numerous fields of interest in agriculture, environmental engineering and science.

Colleges for higher vocational education in Austria provide both vocational training and a general education starting from the ninth school year. Instruction lasts for five years and the final exam is the Reife- und Diplomprüfung and VET (= Vocational Education and Training) Diploma that offers access to tertiary education and to regulated professional activities.

HBLA Ursprung offers three tracks:
•Agriculture and Forestry focuses on animal husbandry, plant cultivation, forestry,

machinery and practical training•Environmental Engineering focuses on environmental technology, chemical and biotechnological laboratory and microbiology•In addition there is a special three-year course called Aufbaulehrgang (advanced training course). This track allows students who have already successfully completed a minimum of three years at a different secondary technical or vocational school for agriculture and forestry the opportunity to complete the Reife- und Diplomprüfung.

A typical school day at Ursprung: (A Day in the Life of a Ursprung Student?)

A day at Ursprung starts early. At 6:15 the alarm service knocks at your door, “Good morning, everybody!” There’s time to get ready until 6:30 when the first study session begins, in which you can check your homework or prepare for a test. Breakfast is at 6:50. There you meet all other Ursprunger students. Currently there are about 200 students in our boarding school: 130 boys and 70 girls live in two residence halls in double rooms. School starts at 7:30. There are either five or six lessons in the morning with one big break inbetween. If you are already exhausted during this break, our „Fairegiologisches Buffet“ can provide you with healthy snacks that are from the region, organic and have the Fair-Trade logo. Since it opened in 2012 it has become really popular amongst hungry pupils and teachers.

The school kitchen is organic too. Lunch is either at 12 o'clock or 1 o'clock, depending on the number of lessons in the morning. You can choose between two meals: one with meat and one vegetarian. Afterwards, you spend one hour studying, if you have no classes in the afternoon. Otherwise you go back to school, but don't worry; Those lessons are hardly ever what you would usually associate with the term school. Mostly, classes in the afternoon mean working on our organic farm, working in a laboratory or doing project work. Students that specialise in agriculture spend, of course, more time in

the cow shed and in workshops, while you can find the environmental-technology students more often in the lab. After either study time or school you've finally have some free time to spend with your friends. Feel free to chat and discuss current topics whilst drinking tea and nibbling cookies at our weekly tea-time meetings. Play musical instruments: every week there are several music teachers at our school you can take lessons from, or you can join our brass band, our choir or other, smaller music groups. Be sporty! Aside from several sport lessons in the evening, like volleyball or artistic gymnastics, you are always welcome to borrow a bike, cross-country skis or simply play a game of soccer or table tennis with your

colleagues. If you are more the intellectual type, the library is opened for you also in the evenings and provides a great variety of books. Of course the city of Salzburg is just around the corner too. You can reach Salzburg within 20 minutes by bus.

Dinner is at 17:30 and afterwards there are another two hours for studying. Bed time is at 21:15 with lights out at 21:45. Of course, study times and rules decrease the older a student becomes. Pupils from the 2nd grade on get evenings off while the youngest spend one evening per week watching movies together.

KNIHOVNA ANTONÍNA ŠVEHLY

ZVEME VÁS NA EXKURZI DO KNIHOVNY ANTONÍNA ŠVEHLY,
TŘETÍ NEJVĚTŠÍ ZEMĚDĚLSKÉ KNIHOVNY NA SVĚTĚ.
SLEZSKÁ 100/7, PRAHA 2

PRO VÍCE INFORMACÍ A REZERVACI
KONTAKTUJTE PETRU MEJSNAROVOU
TEL. 724 571 902
MEJSNAROVA.PETRA@UZEI.CZ

EXKURZE

- pro základní a střední školy, odbornou i laickou veřejnost
- obsah a délku lze přizpůsobit Vaším potřebám
- probíhá zdarma

PROGRAM

- prohlídka knihovny včetně běžně nepřístupných prostor
- výklad o historii knihovny i aktuálně nabízených službách
- orientace v elektronických zdrojích knihovny
- ukázka vzácných tisků z fondu knihovny

NA FARMĚ ZA POLÁRNÍM KRUHEM

TEXT | FOTO JAN POMAHAČ

cestování

Po dokončení svých studií jsem se rozhodl podniknout cestu na sever. Cestu dlouho plánovanou, ale bez jasného itineráře. Motivace byla jednoduchá, dostat se s minimem financí do fascinující přírody severního Norska a Švédska. Zažít si, jaké to je, být sám obklopený jenom divočinou, spoléhat v přírodě sám na sebe, nést následky svých rozhodnutí daleko od civilizace a signálu mobilního telefonu. Vidět vše, o čem jsem do té doby četl jen v knížkách o severu: fjordy, soby i polární záři...

Na cestu jsem vyrazil otevřený všemu, co mě potká, jen s batohem vybaveným na dlouhodobý pobyt v přírodě a prutem na ryby. Cestoval

jsem stopem, potkával lidi, kteří mi mnohokrát pomohli a pozvali k sobě domů. Kupoval jsem jen základní potraviny, rýži a luštěniny, zbytek jsem si obstarával především rybolovem. Prošel jsem hory mezi Norskem a Švédskem. Účastnil se lovu losů. Na závěr jsem se seznámil s jednou skvělou norskou rodinou a strávil s nimi několik týdnů na jejich farmě za polárním kruhem.

SEVERSKÁ PRÍVĚTIVOST

Na malé rodinné farmě u pobřežní vesnice Jaktvik jsem se objevil právě díky způsobu dopravy, který jsem v Norsku zvolil. Cestování stopem nebo pěšky má totiž tu výhodu, že potkáváte místní lidi, navazujete kontakty a pokud máte i

čas, můžou tyto setkání vaši cestu nečekaně ovlivnit. Na severu jsou navíc silnice malé a jezdí se pomalu, takže na vzájemné seznámení s řidičem je opravdu spousta času. Takto jsem strávil 800 kilometrů s místním farmářem Toralfem. Několikahodinová rozprava pak skončila pozváním na jeho rodinnou farmu, na které jsem následně bydlel přibližně dva měsíce. Po příjezdu na farmu bylo na první pohled jasné, že zde věci fungují trochu jinak. Ubytovali mě v jednom z dětských pokojů, odkud předtím odlifrovali jedno z dětí. Překvapením pro mě bylo první ráno, kdy jsem v celém domě nikoho nenašel, všichni byli buď ve škole nebo v práci. Vůbec jim nevadilo, že mě skoro neznají, a že Toralf mě v podstatě sebral u silnice. Přijali mě skoro jako vlastního a já jsem s nimi strávil krásný čas a na oplátku jsem se jim snažil pomoci s hospodařením.

JAKO OVČÁCKÝ PES

Nejběžnější zemědělskou činností je chov ovcí, v oblasti je má skoro každý farmář. Chov ovcí má za polárním kruhem pevně daný specifický režim. Stáda ovcí se vždy na jaře odvezou na ostrovy nebo dál přes fjordy do hor, aby se tam během relativně teplých měsíců páslo. Na podzim se musí pochyat a přivézt zpět. Přes zimu jsou ve stodolách a na jaře se s jehňaty zase pustí do hor.

V době mého pobytu, v září a říjnu, tedy bylo aktuální shromažďování ovcí z hor. Hodně činností na farmě začínalo převlečením se do námořnického gumového overalu. Následovalo více či méně složité nalodění. Vzhledem k několikametrovému přílivu musely lodě zůstat v hluboké vodě a protože v oblasti nebylo molo, pokaždé jsme museli absolvovat rituál s mokřým lanem, přitáhnout malou pramičku, odveslovat na loď,

vše odvázat a zase uvázat a mohlo se vyrazit.

Abychom ovce mohli odvézt domů, museli jsme je nejdříve najít, to znamenalo pěšky i z lodi prohledat rozsáhlé horské hřebeny a údolí. To někdy trvalo hodně dlouho a neúspěšné pokusy nejsou výjimkou. V případě, že najdete cizí ovce, se hned volá příslušnému farmáři a nahlásí se mu jejich poloha. Často jsme sami po takovém telefonátu od souseda vyráželi, třeba i od večere, hledat naše ovce. Opravdu hodně pomáhají zvonečky, které ovce nosí.

Stádo do lodi dostanete jen z vhodného místa, to znamená ovce hnát do předem připraveného oploceného místa. Spolupráce samozřejmě ovčím nic neříká, takže se hodně běhá a člověk hned ví, jak se asi cítí ovčácký pes. Odchytové místo je průchozí ohrada blízko moře umístěná ideálně tak, aby jí obce nemohly obejít jinudy. Celé léto je ohrada průchozí, zahradí se až když ovce chcete chytit. Ty se nechají nahnat do

čerstvě zahrazené slepé uličky. Pak následuje krkolomná nakládka, plavba domů v kymácející se a ovce přeplněné lodi. Na konci pak čeká stejně krkolomná vykládka. Nahánět ovce byla opravdu dobrodružná zábava a jedna z mých nejoblíbenějších činností na farmě.

NESLYŠET TRÁVU RŮST

Další zvířata na farmě byly krávy, které jsou celoročně venku, takže starost o ně spočívá především v dokrmování senáží z balíků a v budování a údržbě elektrických ohradníků. Kravičky byly pěkně ochočené a Toralf se mezi nimi procházel a všechny drbal. Po zkušenosti s ovce jsem se vydal neohroženě drbat těž, za svou opovážlivost jsem dostal kopanec od krávy a jen o fous jsem unikl převálcování býkem. Hlavní problém s chovem dobytka v severských oblastech je nutnost dokrmování senáží. Tráva ale bez hnojení neporoste a hnojivo je značná investice

navíc.

Toralf si liboval v pěstování brambor a patřičně si jich považoval. Byly ale hodně malé a i chuťově horší než české. Já jsem se raději o velikosti a kvalitě našich brambor nezmiňoval. Brambory byly v podstatě jediná příloha ke každému jídlu.

ŽIVOT PLNÝ LOVU

Další činnosti, které se na farmě věnují, je rybolov. Ryby jsme chytali jen pro vlastní potřebu, ale jsou významnou součástí jídelníčku, jedli jsme je zhruba každý druhý den. Ryby se dají v severském suchém vzduchu taky jednoduše sušit. Sušená ryba je mimochodem spolu s rozinkami perfektní svačina na nahánění ovce. Ryby se chytají buď do sítě, ale při této variantě je výběr místa a času velkou alchymí. Většinou jsme proto chytali na třpytku, nikoli na prut, ale na tlustý vlasec přídělaný na hlinkové kolo. Když ryba zabere, prostě se na sílu vytáhne na palubu.

S Toralfovou znalostí místního fjordu bylo naložení 30 kg ryb záležitostí na pár minut. Měl jsem sám trochu problém si chytání ryb užít. Když víte, kdy a kam jít, jednou nahodíte třpytku a můžete plout domů, protože máte obří rybu.

Za zmínku stojí určitě i lov losů. Ten je pro místní do jisté míry zábavou, ale rodiny s naloženým masem zároveň počítají a berou to vyloženě pragmaticky. Území vyhrazená pro lov jsou relativně malá a na dané ploše smí lovit jen příslušník rodiny, která má na lovném území pozemky. Úlovek se pak dělí na půl mezi lovce a majitele pozemků. Kromě losů se místní věnují i lovu tuleňů.

Můj obecný dojem z farmaření v Norsku za polárním kruhem je takový, že je zde tato činnost o něco dostupnější než v Čechách. Farmaření nebylo pro rodinu hlavním příjmem, spíš životním stylem. Mohli si dovolit poměrně hodně vybavení a techniky, ale je to samozřejmě jen můj dojem.

Také jsem při pobytu v Norsku částečně ztratil romantickou představu o ekologicky smýšlejících severských státech, kde lidé chtějí žít v souladu s

přírodou. Bohužel i tam je možné se setkat s upřednostňováním vlastního zájmu nad respektem k přírodě. V každém případě zkušenost se subarktickým zemědělstvím pro mě byla parádním zážitkem a do Norka se rád vracím.

3. 2.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ NA AGRONOMICKÉ FAKULTĚ MENDELU

Váháš, kam po střední škole? Přijď se podívat, jak to chodí na Agronomické fakultě MENDELU. Dozvíš se, co obnáší studium, jaké programy můžeš studovat, prohlédneš si kampus a naše moderní výukové prostory a o studentském životě se můžeš pobavit přímo se studenty. Čeká tě bohatý program, například:

informace k přijímacímu řízení, představení studijních programů a průběhu studia, informace k zahraničním výjezdům, ukázky ze života na fakultě

Zemědělská 1, Brno

7. 2.

GPS MONITORING V ZEMĚDĚLSKÉ PRAXI

Bezplatný seminář, který vám pomůže zlepšit agromickou evidenci a řízení farmy. Dozvíte se i o vlivu přesnosti GPS u polních prací a zaměřování pozemků v návaznosti na evidenční systémy a společnou zemědělskou politiku.

Plzeň – Letkov

14. - 17. 2.

BIOFACH 2023

Největší světový veletrh biopotravin Biofach se uskuteční opět v tradičním únorovém termínu v německém Norimberku. Zájemci z ČR na něj mohou vyrazit v rámci jednodenního zájezdu pořádaného organizací Pro-bio Liga.

ČR je zastoupena velkou národní expozicí pod záštitou Ministerstva zemědělství. Zájemci o zájezd, případně zvýhodněné vstupenky, se mohou [registrovat zde](#).

Norimber, SRN

7. 2.

MÁK V ROCE 2023

Spolek Český modrý mák pořádá každoročně odborné semináře, kde jsou prezentovány nejnovější poznatky a trendy v pěstování máku a obchodu s touto potravinářskou komoditou. Odborný seminář MÁK V ROCE 2023 se bude konat tentokrát pouze na jednom místě ČR. Ale bude přenášén i online. Více info na www.cesky-modrymak.cz

Větrný Jeníkov, okres Jihlava.

Příští číslo vychází 27. 2.

redakční rada

Mgr. Otakar Březina, Česká zemědělská akademie v Humpolci | Ing. Ludmila Gočálová, Ministerstvo zemědělství ČR |
PhDr. Aleš Hradečný, Praha | Ing. Zorka Husová, Národní ústav pro vzdělávání Praha | Ing. Alena Krajičková, Praha |
Evidenční číslo MK ČR E 2826 ISSN 1803-8271 (Online)

aktivity

Δ **AKTIVITY ŠKOL**

TŘÍMĚSÍČNÍ STÁŽ VE ŠPANĚLSKU

TEXT | FOTO HELENA FELCMANOVÁ (VE SPOLUPRÁCI SE STUDENTY), STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA VETERINÁRNÍ, HRADEC KRÁLOVÉ – KUKLENY

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA
VETERINÁRNÍ
HRADEC KRÁLOVÉ - KUKLENY
PRAŽSKÁ 68

Studenti Střední odborné školy veterinární, Hradec Králové - Kukleny, Pražská 68 se pravidelně účastní zahraničních stáží. Obvykle trvají dva až tři týdny. Letos se však někteří jedinci zúčastnili dokonce tříměsíční stáže ve Španělsku.

Jednalo se o velkou výzvu, protože být tři měsíce mimo domov, v neznámé zemi a s neznámými lidmi, je přece jen náročné. „Když jsem se prvně dozvěděl, že pojedu do Španělska, pořádně jsem si neuvědomoval, co to znamená. Nikdy jsem nebyl na táboře a nebyl z domu déle, jak dva týdny. Vše mi začalo docházet, jakmile se letadlo vzneslo,“ svěčuje se Kryštof Hejduk a dodává: „nejhorší ze všeho bylo loučení s mými blízkými.“

První dva týdny studenti bydleli na koleji, vyzkoušeli si španělskou školní jídelnu a poté byli přestěhováni do bytu přímo v centru města. Jídlo si od této chvíle museli obstarat sami, každý ze zúčastněných docházel na jiné pracoviště.

Jedním pracovištěm byl útulek pro zvířata. „Personál mě úžasně přijal, i když někteří mluvili pouze španělsky a domlouvali jsme se rukama nohama,“ říká Kryštof, „snad nejpoužívanější byla věta: Lo siento, yo no hablo español - (Omlouvám se, neumím španělsky.) Pracovala zde veterinářka Marta, která bydlela dlouhou dobu v Německu a v Africe, a tak mluvila plynule anglicky. Pod jejím dohledem jsem si vyzkoušel kastraci kocoura. Později jsem kromě

Δ AKTIVITY ŠKOL

kocourů kastroval i psy. Každý den samozřejmě zahrnoval základní péči o zvířata. „První zjištění, že budu pracovat jako jediný z nás všech v útulku, ne na veterinární klinice, mě popravdě dost vyděsilo. Báł jsem se, že se zde nic nenaučím a budu pouze krmit pejsky a kočičky. Nakonec se z toho vyklubalo nejlepší pracoviště ze všech,“ sděluje Kryštof spokojeně. V útulku se náležitě staral i o hrdličky, fretky a různé hlodavce.

Velice často zde odebíral krev kvůli zvýšenému výskytu leishmaniózy, kterou zde měla většina psů, a proto také v útulku zůstávali. Student naší školy se také naučil vše, co je spojené s přípravou psa na operaci. Denně připravoval léky, balil je do masových koulí a podával je psům. Každý den musel dávat léky i kočkám, kterým je musel vpravovat buď do tlamy, podkoží nebo do svalu. A ty z toho

nebyly příliš nadšené. Nejtěžší prý bylo se naučit, jak s agresivní kočkou pracovat.

Jednou se objevil v útulku i Čech, jehož pes potřeboval odčervit, naočkovat a samozřejmě načipovat. Kryštof tak musel překládat z angličtiny do češtiny a nazpátek, protože muž nemluvil jiným jazykem.

„Ve Španělsku jsem také slavil narozeniny. Všichni stáli a zpívali Cumpleaños feliz (všechno nejlepší k narozeninám), na stole jsem měl tradiční buchtu se svíčkami, dostal jsem podepsanou mikinu firmy a velkou vlajku Španělska se vzkazy od všech v angličtině či španělštině. Byl jsem velmi dojatý,“ vzpomíná Kryštof, kterého čekalo další překvapení od spolubydlících.

Studentka Nikola Klacková vzpomíná na veterinární kliniku, kde pracovala: „Moje klinika byla menší - hlavní veterinář, veterinářka, jež se

Δ AKTIVITY ŠKOL

zaučovala, a dvě další praktikantky jako já. Ony ovšem uměly španělsky. Největším kamenem úrazu byl tedy jazyk.“ V dopoledních hodinách probíhaly operace a v odpoledních hodinách ordinální hodiny. Mezi časté operace patřily kastrace psů, fen, koček a kocourů, čištění zubů nebo také ošetření zlomeniny končetin. V ordinálních hodinách se většinou zvířata vakcinovala a čipovala, stříhaly se dráčky, provádělo se ultrazvukové vyšetření a pravidelné kontroly. „Naučila jsem se spoustu věcí: vykastrovat kocoura, čistit zuby ultrazvukem, zavádět kanylu, odebírat krev,“ říká Nikola, „připravovala jsem nejen pacienta na operaci, ale také operační pole a sál, musela jsem následně sál i uklidit.“

Pracovní vytížení našich studentů bylo vysoké a časově náročné - obvykle začínali v 9 hod. a s tříhodinovou siestou končili ve 20 hod. Museli si tedy zvyknout na španělský denní režim, který se od našeho velmi liší. Volný čas měli o víkendu. To obvykle jezdili k moři, nakupovali, navštěvovali různé památky.

„Čeho jsme se nemohli dočkat, byl úplně obyčejný rohlík a lipánek. Takže moje první jídlo po návratu bylo jasné,“ vzpomíná Kryštof. „Všichni jsme nesmírně vděční, že jsme mohli stáž absolvovat. Získali jsme nové praktické dovednosti, naučili jsme se základy španělštiny a dokázali jsme se sami o sebe postarat v cizí zemi.“ Na závěr Kryštof dodává: „Rád bych se do Španělska jednou vrátil a navštívil útulek, ve kterém jsem pracoval.“

Po celou dobu nad studenty držela ochrannou ruku organizace ESMOVIA, díky které měli možnost navštívit různé památky Valencie za nižší ceny. Zařídila i karty na MHD a pomohla, kdykoliv nastal nějaký problém. Každých čtrnáct dní studenti do organizace docházeli na konzultace ohledně toho, jak se jim daří, jestli je něco trápí, předkládali i záznam o své práci, kterou podepisovali jejich vedoucí.

Všichni zúčastnění byli na stáži spokojeni a shodli se v tom, že pro ně byla obrovským přínosem.

V PRAŽSKÉM NÁRODNÍM ZEMĚDĚLSKÉM MUZEU

TEXT | FOTO ING. HANA HONSOVÁ

Národní zemědělské muzeum v Praze na Letné nabízí mnoho zajímavého. Příchozí mají možnost si prohlédnout pozoruhodné historické i moderní exponáty nejen se zemědělskou tematikou od přízemí až po střechu funkcionalistické budovy. Muzeum má velmi dlouhou historii. Základ muzejní sbírky vytvořily předměty vystavené na Jubilejní výstavě v roce 1891 a na Národopisné výstavě v roce 1895. Soubor předmětů tvořil zemědělské oddělení, které bylo součástí Národopisného muzea až do roku 1918. 28. září 1918 byl založen spolek České zemědělské muzeum. Po vzniku republiky se spolek transformoval na Československé zemědělské muzeum, ústav pro studium a povznesení venkova. Muzeum se potýkalo s nedostatkem prostoru. Proto

ve třicátých letech minulého století vznikl projekt na výstavbu nové hlavní budovy v Praze na Letné. Tato budova, která patří k významným památkám českého funkcionalismu, byla postavena v letech 1937 až 1939 jako společný projekt s budovou Národního technického muzea podle projektu architekta Milana Babušky.

ZAJÍMAVOSTI OD PŘÍZEMÍ PO STŘECHU

V současnosti nabízí hlavní budova Národního zemědělského muzea v Praze unikátní pohled na zemědělství a fenomény s ním spojené. Přízemí je určeno obdivovatelům zemědělské techniky v expozici nazvané „Jede traktor“. První patro nabízí v expozicích Myslivost a Rybářství pohled na přírodní zdroje, díky kterým si člověk od počátku zajišťoval sběrem a lovem obživu. Druhé patro představuje zemědělství jako jeden z největších objevů lidstva

(expozice Zemědělství a Voda v krajině). Třetí patro je věnováno stravování (expozice Gastronomie). Vše završuje expozice Život, která se nachází na střešní zahradě muzea. Nezahálí ani muzejní dvorek, kde mohou příchozí vidět kozy, slepice, králíky, holuby a další domácí zvířata.

MODERNÍ EXPOZICE ZEMĚDĚLSTVÍ

U příležitosti stého výročí založení Národního zemědělského muzea byla pro návštěvníky otevřena moderní interaktivní a dynamická expozice Zemědělství. Tato výstava tvoří pomyslné jádro prezentačního konceptu hlavní muzejní budovy. Mottem expozice je „Cesta selského rozumu“. Současná generace, poučena minulostí, má zodpovědnost vůči budoucím pokolením. Technologie a ideologie se můžou měnit, ale musí zůstat zachován respekt člověka k přírodě a jejím zdrojům jako

základ pro udržitelnou budoucnost.

V expozici Zemědělství přichází najdou unikátní sbírkové předměty včetně mnoha vycpaných hospodářských zvířat, poslechnou si příběhy našich předků, seznámí se s historií zemědělství i koloběhem hospodářského roku.

Dominantou expozice je býk César, nejlepší plemeník z první české inseminační stanice. Na druhé straně sálu si přichází mohou prohlédnout originální ruchadlo bratranců Veverkových, které v devatenáctém století započalo éru nových technologií a inovací v zemědělství.

MYSLIVOST JAKO ŽIVOTNÍ STYL

Expozice Myslivost vytváří obraz myslivosti jako životního stylu, postoje, poslání, profese i koníčka mnoha lidí, oboru s tradicí, kde role člověka byla vždy zásadní. Představuje profesi, v níž je důležitá etika, morálka lidí, ale je to i obor hospodářsky přínosný, schopný produkce kvalitních potravin.

Přichází načerpají informace o historii myslivosti, povinnostech i privilegiích mysliveckého stavu, průběhu mysliveckého roku a mnoho dalšího. Příběh myslivosti se vypráví klasickou formou, návštěvníci tu najdou vitríny s

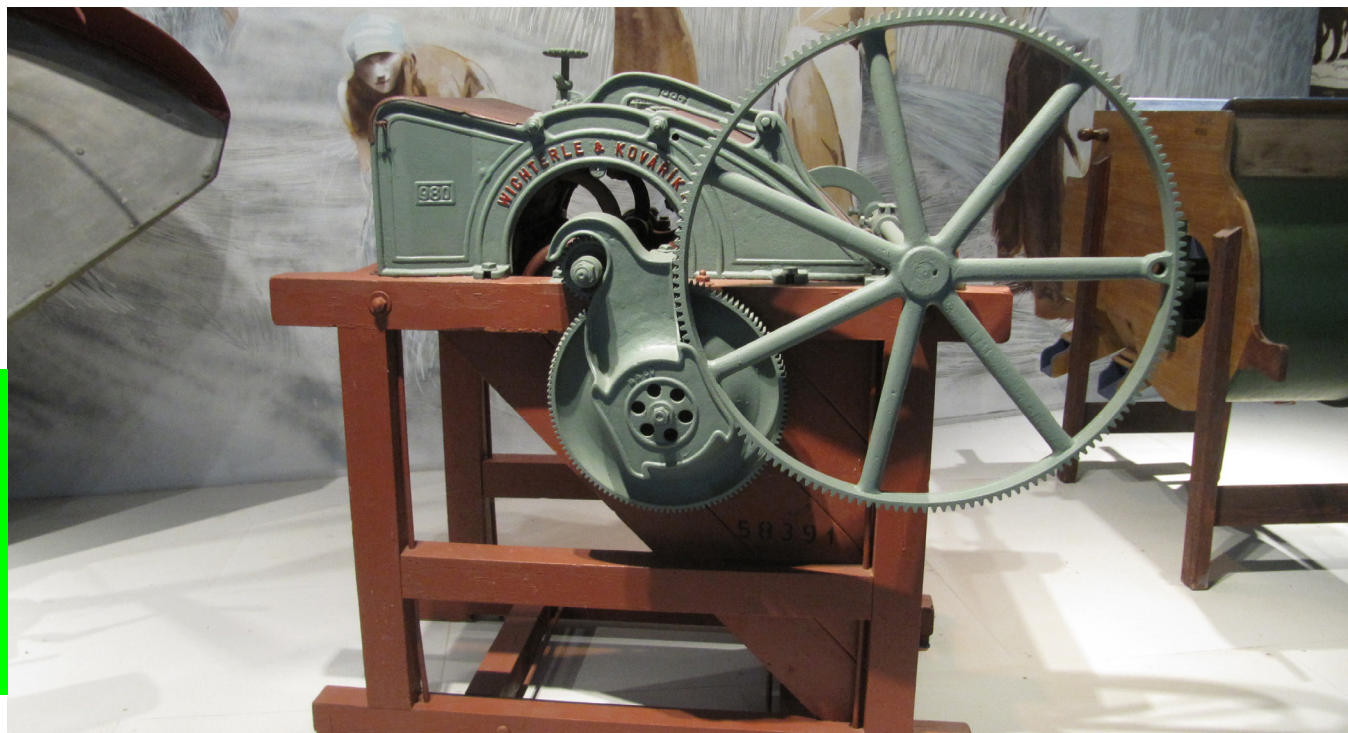
vybranými sbírkovými předměty, i pomocí virtuálních efektů.

V expozici Myslivost v lese lze potkat lesní zvěř a sledovat její stopy. V další části si přichází mohou vyzkoušet své schopnosti v roli myslivce nebo se nechat unést reakcí přírody, zvěře i lidí na proměnu přírodních podmínek.

RYBÁŘSTVÍ A RYBNÍKÁŘSTVÍ

V prvním patře pražské budovy muzea, které je věnováno přírodním zdrojům, lze kromě expozice Myslivosti navštívit i expozici Rybářství nebo Laboratoř ticha. Rybolov patří k nejstarším zdrojům obživy lidstva. Moderní interaktivní expozice Rybářství představuje tradici českého rybníkářství. Výstava prezentuje rybářství ve spojení s rybníkářstvím, významnou činností člověka měnící a ovlivňující krajinu.

Expozici oživují velká akvária se sladkovodními rybami. Návštěvníci si mohou prohlédnout sumce, štika, kapra nebo krmné plotice, interaktivní model rybníční soustavy a promítání výlovu rybníka.

VODA JAKO ZÁKLAD ŽIVOTA

Další expozice nazvaná Voda v krajině umístěná ve druhém patře muzea nabízí nespočet úhlů na vodní zdroje. Voda představuje základ života, vytváří rozmanité krajinné prvky a může se projevit i jako nebezpečný živý. Zkrocená ale slouží lidem.

Dominantou expozice je plastický model České republiky, na němž se promítají různé příběhy vody, oživují se hlavní rybníční soustavy, povodí i rozvodí, vysvětlují se skutečné příčiny a zákonitosti povodní v kontrastu s nejuššími oblastmi ČR a důvody, proč tomu tak je.

Ve skleněných válcích si návštěvníci mohou vyzkoušet rozličné vlastnosti a úlohy vody v krajině. Například lze zjistit sílu vody nebo zákonitosti jejího vsakování. Interaktivní skleněné knihy, jimiž lze listovat, podávají informace o vodě jako základu života, koloběhu v přírodě a léčivých minerálních pramenech.

EXPOZICE GASTRONOMIE

Expozice Gastronomie nacházející se ve třetím patře je určena všem milovníkům jídla, profesionálům i dětem. Zavede návštěvníky do kuchyně našich babiček a prababiček, a navnadí je na pochoutky z dob dávných i současných.

Děti si mohou vyzkoušet nakupování regionálních potravin, včetně načtení vlastního nákupu na pokladně a vytištění osobní účtenky. Malé kuchaře a kuchařky určitě zabaví válení těsta, vykrajování vánočního cukroví nebo virtuální smažení bramboráků. V neposlední řadě se děti naučí nejen zásady správného stolování, ale i to, jak správně třídit domácí odpad.

Ve vzdělávacím koutku se přichází dozvědí množství poučných informací, které se věnují problematice obalů a jejich důležitosti pro udržitelnost. Expozice zaujme svým obsahem jak dospělí, tak děti, pro které je ještě připravena nástěnná interaktivní hra o správném třídění odpadů nejen z obalů.

Návštěvníci se seznámí s celou škálou variant balení především potravin, objeví způsoby jejich konzervace a správného skladování pro zajištění co nejdelší trvanlivosti, čímž se předchází vzniku potravinového odpadu.

STŘEŠNÍ ZAHRADA

Střešní zahrada pražského Národního zemědělského muzea představuje zcela unikátní koncept. Expozice Živá zahrada výhledů nabízí k prohlídce včelí úly,

políčko se zemědělskými plodinami i trávník k posezení nebo na piknik. A především jedinečný výhled na Prahu. Pohled ze střechy Národního zemědělského muzea patří k nejkrásnějším a nejatraktivnějším v celém hlavním městě, protože lze dohlédnout na všechna významná místa historie i současnosti Prahy najednou. Návštěvníci mají možnost si na střeše muzea prohlédnout ukázky zemědělských plodin, které se obměňují podle ročního období. Mohou tu najít například pohanku, proso, mák, len či konopí. K vidění bývají také různé druhy obilnin, pšenice, dvouzrnka, oves nebo ječmen. Ukázky jsou zlomkem široké škály rostlin, které lidé pěstují nebo dříve pěstovali pro svou obživu, jako krmivo pro hospodářská zvířata či jako průmyslovou surovinu.

SMUTNÉ PUBLIKOVANIE A NEŽIADÚCA NÁZORNOSŤ

TEXT | FOTO JÁN PIEŠTANSKÝ

Netreba nikomu vysvetľovať, že dnes v médiách viac prevládajú pesimistické články oproti optimistickým. Jedna z tém, ktorá je v súčasnosti mnohokrát opakovaná je stúpajúca cena potravín súvisiaca s vojnovým konfliktom, ktorý ovplyvňuje ich výrobu u svetových producentov ako i u nás. Z dôvodu zvyšovania cien vstupov - priemyselných hnojív, chemických ochranných prostriedkov, pohonných hmôt a elektrickej energie sa dostávame až ku katastrofickým prognózam. Ďalšie, nie príliš povzbudivé scenáre ohľadom nedostatku potravín sú zapríčinené nepriaznivými klimatickými zmenami. Horúce a zároveň suché leto v mnohých štátoch Európy, vrátane Slovenska sa prejavuje nielen deficitom atmosférických zrážok, ale v

dôsledku neho i nedostatkom vody na zavlažovanie. Táto skutočnosť je pre znižovanie úrod iba pri-márna, ale existuje i mnoho sekundárnych nebezpečenstiev vyplývajúcich z počasia. Teplá zima a jar stimulovali prežívanie živočíšnych škodcov z radu hmyzu, u ktorých sa už na jar a pri letnom počasí manifestuje ich vysoká reprodukčná schopnosť a deštrukčné účinky ničenia rastlín. Zachádzajúc do histórie vyučovacieho procesu na poľnohospodárskej škole sme sa na situáciu spojenú so zmenou klímy s určitým predstihom pripravovali. Orientovali sme sa na spoluprácu s Talianskom a v rámci inovácií vyučovania predmetu

odborná prax sme začali pestovať a overovať odrody zelenín pochádzajúcich práve z tejto krajiny, kde vysoké teploty sú bežné. Výsledky, ktoré sme dosiahli boli veľmi dobré, pričom boli publikované hlavne v odborných periodikách, ale Zemědělskou školu sme taktiež neobišli.

V súčasnosti, i keď nepôsobím priamo vo výchovno-vzdelávacom procese ma potešila správa, že uvedeným smerom sa začal uberať trh s osivami a sadivami zelenín, čoho výsledkom je, že sa u nás etablovala talianska spoločnosť Franchi Sementi S.p.A., ktorá cestou distribútora Franchi Slovakia predáva mnoho osív zelenín i do Českej republiky, ktoré sme v rámci aktivít spojených s vypracovaním komplexných odborných prác alebo stredoškolskej odbornej činnosti už v predstihu overovali. Aby bol edukačný proces ešte lepšie aktualizovaný, tak často sme realizovali podmienky spojené s ochranou životného prostredia a to využívaním neobrábanej pôdy ako i uplatňovanie prvkov ekologického poľnohospodárstva - nepoužívanie priemyselných hnojív a pesticídov. Jedným z článkov overovania zelenín bolo pestovanie kapustovitých kultúr a to brokolíc, karfiolov alebo

samotnej kapusty. Spoločným agrotechnickým meno-vateľom pre tieto rastliny týkajúcim sa klimatických podmienok je skôr chladnejšie počasie a dostatok vlhky. Kým ešte v jari a na začiatku leta sme druhý zo spomínaných faktorov dokázali zabezpečiť, tak sme dosiahli aspoň čiastkový úspech pri pestovaní a skorom zbere letnej kapusty. Neskoršie, letné, tropické dni s intenzívnym slnečným žiarením znásobené nedostatkom vlhky už vôbec nedávali šancu na udržanie podmienok prostredia, pretože kapustová zelenina bola totálne ohrozená hmyzom požírajúcim jej asimilačnú a pre nás i konzumnú časť. Skočka úplne zdevastovala listovú časť kapustovín a v prípade, že rastový vrchol pri ochladení a zrážkovej aktivite koncom leta resp. začiatkom jesene bol schopný regenerácie, tak stonka nevytvorila ružicu, ale sa iba metlinovito rozvetvovala, čo podmieňuje skutočnosť, že sa stala nekonzumovateľnou. To, čo nám zostalo na pokusnej parcele poslúžilo iba na vytvorenie fotodokumentácie spojenej s nástrahami sucha, horúčav, invázie škodlivého hmyzu a zničenia nášho úsilia, ktoré by sme pri pestovateľských záľubách, experimentoch a vo výrobe, ako i pri premietaní obrázkov na vyučovacích hodinách radšej nevideli.

KAPUSTA MERCADO DI
CAPENHAGUE 3

(30)

NAPADNUTIE KAPUSTY ODRODY
MERCADO DI CAPENHAGUE SKOČKAMI

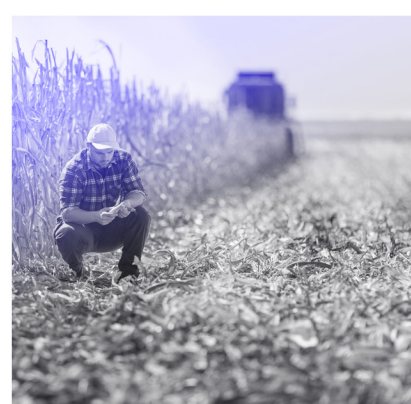
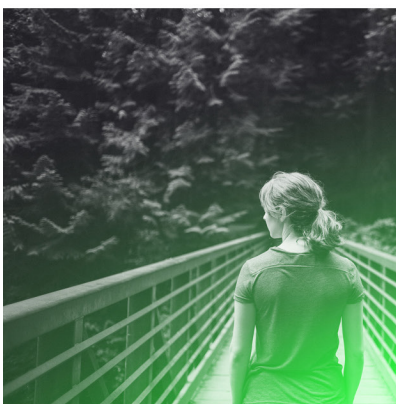
ZNIČENÉ POKUSNÉ JEDINCE KAPUSTOVÍN
OD SKOČIEK

KARFIOL PO REGENERÁCII NEVYTVOŘÍ
KOMPAKTNÚ RUŽICU

(31)

VYBRALI JSME SI

VYBERTE SI TAKÉ

**STŘEDNÍ
ZEMĚDĚLSKOU
ŠKOLU**

PŘEHLED VŠECH ŠKOL A OBORŮ NAJDETE NA

ZEMEDELKASKOLA.CZ

